

се његовом стара; властима пак запо-
ведамо да по њему поступају, а свима
и свакоме да му се покуравају.

9. фебруара 1881 год.
у Београду.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат
чувар државног печата,
председник министарског савета,
министар правде,*

М. С. Пироћанац с. р.

*Председник министарског савета,
министар правде,*

М. С. Пироћанац с. р.

Министар војни, генерал

М. Лешјанин с. р.

Министар просвете и црквених послова,

Ст. Новаковић с. р.

Министар иностраних дела,

Чед. Мијатовић с. р.

[Министар унутрашњих дела,

М. Гарашанин с. р.

Министар грађевина,

Јевр. П. Гудовић с. р.

Заступник министра финансије,

министар иностраних дела,

Чед. Мијатовић с. р.

У ИМЕ

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

А Л Е К С А Н Д Р А I.

по милости божјој и вољи народној

КРАЉА СРБИЈЕ

МИ КРАЉЕВСКИ НАМЕСНИЦИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ,
ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА
СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО

ЗАКОН

о

ИСТРАЖНИМ СУДИЈАМА

ПРВИ ОДЕЉАК

Опште одредбе.

Члан 1.

За извиђање престапа и злочина по
казн. судском поступку, као и за остале
послове, предвиђене у овом закону, за-

води се (по чл. 203. тач. V. Устава) звање „истражних судија“.

Члан 2.

У сваком срезу биће по један истражни судија у месту, где је и срејска полицијска власт. Али где послови буду допуштани, може се један истражни судија поставити на два среза. Краљевим указом, на предлог министра правде, а по саслушању министарског савета, одредиће се која ће се два среза тога ради спојити и где ће бити место канцеларије истражнога судије. Варош Београд имаће засебне истражне судије, колико их буде потребно. Они ће радити своје послове самостално и независно један од другога. Њихова надлежност и назив по месту одредиће се према подели вароши Краљевим указом, на предлог министра правде, а по саслушању министарског савета.

Члан 3.

Истражне судије и њихове писаре поставља Краљ указом, на предлог ми-

нистра правде. Потребан број практиканата поставља претписом министар правде.

Члан 4.

За истражног судију може бити постављен само онај, који има све оне услове, који се по Уставу изискују за звање судије првостепеног суда (чл. 157 Устава).

У свему осталом за истражне судије вреде одредбе закона о чиновницима грађанског реда.

Истражним судијама одређује се плата од 2500 динара годишње, с правом на периодску повишицу по закону о судијама.

Писари истражних судија равни су по класама и платама писарима првостепених судова.

Члан 5.

Као засебно надлештво, истражни судија има свој печат по облику и величини, коју пропише министар правде.

Члан 6.

Председник првостепеног суда има над истражним судијама, који су у његовоме кругу надлежности, надзор и дисциплинску власт, као и над судијама првостепеног суда.

■ Члан 7.

Истражне судије, у међусобним одношајима и у одношајима према другим властима, имају право на самосталну службену преписку, као и право да издају непосредне наредбе приватним лицима у кругу своје надлежности.

Члан 8.

У случају, кад је судија одсутан или спречен у вршењу званичних послова, или кад је његово место упражњено, председник првостепеног суда је дужан, да му одмах одреди заменика једног судију свога суда; а док се ова замена не учини дужност истражног судије вршиће његов најстарији писар, у

свима случајевима, осим разматрања осуда општинских и полицијских власти по иступним делима.

Судија заменик има право на дијурну по закону о чиновницима грађанског реда.

Члан 9.

О изузећу истражних судија и њихових заменика важе прописи крив. суд. поступка.

Члан 10.

Између истражног судије, као више власти, и општинских судова, не може бити сукоба ни у ком случају.

О сукобима између истражних судија и између њих и осталих власти решава касациони суд по §. 41. казн. суд. поступка.

Питање о сукобима предлаже касациономе суду онај истражни судија или она власт, која је сукоб изазвала.

Члан 11.

Касом истражног судије рукује, поред своје редовне дужности, један писар, кога одреди истражни судија писменом наредбом.

Члан 12.

Деловодство и администрација у канцеларији истражног судије врши се по законима и прописима, који важе за првостепене судове.

Истражне судије имају права председника првостепених судова односно одржања реда у канцеларији и у прилици, распореда послова и вршења дисциплине над персоналом.

Члан 13.

Годишње извештаје о своме раду истражни судија шаље министру правде преко председника првостепеног суда најдаље до краја Јануара сваке године.

Члан 14.

По делима, која не трпе одлагања или се не могу без штете прекидати,

истражни судија ради и ван канцеларијских часова, и у недељне и празничне дане, па и ноћу.

Члан 15.

Кад истражни судија или писар врше званични посао у срезу изван места своје канцеларије, имају право на накнаду трошкова и попутнине по закону о трошковима управних власти и њихових служитеља, као и органи среских власти.

Члан 16.

Издаци на плату истражних судија и осталог њиховог особља, као и канцеларијски трошкови, падају на терет државне касе.

Члан 17.

Потребне зграде за канцеларију истражног судије и за апсане, дужан је дати или набавити дотични срез о своме трошку.

ДРУГИ ОДЕЉАК

Делокруг истражних судија.

Члан 18.

Истражни судија, надлежан је:

а) да ислеђује преступе и злочине по прописима казненог судског поступка, изузимајући ислеђење штампарских кривица;

б) да разматра, оснажава или поништава у последњем ступњу осуде општинских и полицијских власти, изречене у иступним делима;

в) да извиђа и суди кривична дела из §§. 328. тач. а., 343, 358, 359 и 391 под б., кривичног закона.

ТРЕЋИ ОДЕЉАК

Посебне одредбе

I. Поступање при истрази.

Члан 19.

Истражни судија предузима истрагу у кругу обележене надлежности на ове начине:

1. На тужбу приватних лица у преступима, што се извиђају и казне по приватној тужби;

2. На доставу општинске или полицијске власти у свима кажњивим делима, која подлеже истрази и суђењу независно од приватне тужбе, била она преступ или злочин; и

3. Кад сам истражни судија дозна за какво кажњиво дело из тачке под 2.

Члан 20.

Општинске и полицијске власти достављају по званичној дужности истражном судији сваки случај кажњивих дела, која се извиђају и казне по закону без приватне тужбе, а спадају у његову надлежност.

Члан 21.

Преступе и злочине ислеђује истражни судија по прописима закона о поступку судском у кривичним делима.

Члан 22.

Ислеђење злочина и престапа истражни је судија дужан брзо и у законском року да свршава (§§. 27, 156 и 156 а. казн. поступка), а врши га у присутности два грађанина по пропису §. 28. истог закона.

При узимању на одговор и при стављању у притвор оптужених лица мора се строго држати одредбе чл. 9. и 154. Устава.

О тражењу да се оптужени пусти на јемство из притвора у слободу, или о враћању из слободе у притвор, према §. 131. в. казн. поступка, истражни судија дужан је сваки пут туженом одмах издати писмено решење, поткрепљено законским разлозима.

Члан 23.

Кад полицијска или општинска власт дозна за дело, које се казни независно од приватне тужбе, дужна је одмах да предузме све мере, да се не загуби траг кажњива дела (§. 20. крив. по-

ступка), и о њему да извести истражног судију, који ће истрагу одмах предузети.

Члан 24.

Кад се у једно исто време догоде у срезу више злочиних и преступних дела, тако, да судија није у стању све у законом року да иследи, обратиће се председнику првостепеног суда, да овај одреди једног судију и писара, који ће дотична дела иследити и суду поднеги.

Члан 25.

Ако истражни судија нађе из узрока казаних у §. 29. казн. поступка, да треба прекинути ислеђење, дужан је да начини о томе писмено решење с побудама и да га саопшти како туженоме, тако и приватном тужиоцу, где га има.

Ако приватни тужилац у одређеном року не изјави жалбу против овог решења, а дело се казни по званичној дужности, судија је дужан најдаље за

три дана после тога рока сам то своје решење са свима актима дотичног предмета да пошаље касационом суду на разматрање и решење.

Члан 26.

Кад истражни судија доврши ислеђење и нађе да је кривица довољно доказана, а дело принадежи суђењу првостепеног суда, поступиће по §. 158 казн. суд. поступка.

Даљи рад око дослеђења, ако би било потребно, предузима првостепени суд (Глава 16 крив. поступка).

Ако суд у смислу §. 162. казн. судског поступка реши да нема места стављању под суд, доставиће решење о томе истражном судији, који је дужан да изјави жалбу против таквог решења.

Тако исто ће га доставити и приватном тужиоцу или оштећеном, ако га има.

Кад суд нађе да по §. 163. казн. суд. поступка дело није судски кажњиво, вратиће га истражном судији, да сам по њему изрече осуду, против које

у овом случају има места жалби истом првостепеном суду.

Члан 27.

За жалбе против решења истражног судије по преступним и злочиним делима важе у свему одредбе казн. судског поступка.

II. Поступање по иступним делима.

Члан 28.

Жалбе на осуде општинских и полицијских власти у иступним делима подносе се непосредно оној општинској или полицијској власти, која је осуду изрекла.

Пропис овај о жалбама вреди и за иступна дела, која извиђа и суди истражни судија.

Власт, која је жалбу примила, дужна је дати бесплатан реверс о пријему жалбе, коју за тим с актима шаље на разматрање и решење, и то: полицијска и општинска власт истражном судији, а истражни судија надлежном

првостепеном суду, за дела која он суди. (*види Заг. в. гл. 18.*)

Члан 29.

Жалба се подноси за три дана од дана саопштења осуде, не рачунајући у тај рок и дан саопштења.

Је ли жалба на време поднесена, оцењује власт која је осуду изрекла на самој жалби.

Ако жалба и није благовремена, шаље се с актима надлежној власти на оцену.

Члан 30.

Истражни судија, пошто се сам увери, да ли је жалба на време изјављена, доноси решење по жалби, ако је на време поднесена; а ако жалба није у року поднесена, он је одбацује.

Ако нађе, да је осуда, у случају благовремене жалбе, на закону основана, он је решењем одобрава.

То је решење одмах извршно.

Ако пак нађе, да осуда није на закону основана, он чини примедбе власти, која је осуду изрекла, и те су примедбе за ту власт обавезне.

Овај пропис о жалбама против пресуда или решења истражног судије у иступним делима вреди и за надлежне првостепене судове.

Члан 31.

Истражни судија своја решења или примедбе доноси на послатим му актима, па их враћа власти, која му их је спровела.

Завршни одељак.

Члан 32.

Закон овај важи од дана кад га Краљ потпише, а за његово извршење оставља се министру правде рок *до краја 1893 год. закључно.* Али чим се закон потпише, па до његова извршења, жалбе против осуда у иступним делима разматра судија дотичног првостепеног суда, кога председник суда за то одреди.

(Измена од 21. јануара 1891 године).

Препоручујемо свима Нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом у колико се кога тиче, старају; властима пак заповедамо

да по њему поступају, а свима и сва-
коме да му се покоравају.

17. априла 1890 г. у Београду.

Јов. Ристић с. р.
Ћ. С. Протић с. р.
Ј. Бели-Марковић с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,*

М. Кр. Ђорђевић с. р.

*Председник министарског савета,
министар иностраних дела,
генерал,*

С. Грујић с. р.

*Заступник министра војног,
председник министарског савета,
министар иностраних дела,
генерал,*

С. Грујић с. р.

*Министар финансија,
Др. М. В. Вујић с. р.*

*Заступник министра
просвете и црквених послова,
министар финансије,*

Др. М. В. Вујић с. р.

*Министар унутрашњих дела,
К. С. Таушановић с. р.*

*Заступник министра народне привреде,
министар унутрашњих дела.*

К. С. Таушановић с. р.

Министар правде,

М. Кр. Ђорђевић с. р.

Министар грађевина

М. Јосимовић с. р.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ III

по милости божјој и вољи народа

ЌЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ,
ДА ЈЕ ДРЖАВНИ САВЕТ РЕШИО И ДА СМО МИ
ОДОВРИЛИ И ОДОБРАВАМО:

ЗАКОН

о чиновницима грађанског реда и по-
стављању у стање покоја с пензи-
јом свију чиновника у опште:

ОПШТИ ДЕО.

§. 1. Својство дејствителног чинов-
ника задобија се увазом краљевским,
којим се когод поставља на какво ме-
сто у државној служби.

За привремено постављење чиновнике
важе уредбе од 14. Јуна 1845. год.
В. Бр. 886.
С. Бр. 77. и 15. Марта 1849. год